

**СПОСІБ ЖИТТЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ В УМОВАХ ВІЙНИ
УКРАЇНИ ПРОТИ РОСІЙСЬКОЇ ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ: за даними
соціологічного дослідження**

Слабкий Геннадій Олексійович,

д.мед.н., професор
завідувач кафедри громадського здоров'я
член ГО «Всеукраїнська асоціація фахівців
з громадського здоров'я»
g.slabkiy@ukr.net

Білак-Лук'янчук Вікторія Йосипівна

к.мед.н., доц., доцент. кафедри наук про здоров'я
член ГО «Всеукраїнська асоціація фахівців
з громадського здоров'я»
bilak.vika@gmail.com

Гончаренко Іван Ігорович

магістр другого року навчання за спеціальністю
«Громадське здоров'я»
honcharenko.ivan@student.uzhnu.edu.ua

Жданова Оксана Вячеславівна

аспірант кафедри наук про здоров'я
zhdanova5775@gmail.com

Ужгородський національний університет
м. Ужгород, Україна

Вступ. Аналіз результатів наукових інформаційних джерел вказує на те, що стан здоров'я людини значною мірою залежить від способу життя особи, наявності в неї шкідливих для здоров'я звичок та рівня здоров'я серед особистих пріоритетів [1-5].

Мета: встановити спосіб життя студентської молоді в умовах війни України проти російської військової агресії.

Матеріали та методи. *Матеріали:* результати соціологічного дослідження серед 95 студентів медичних факультетів та 112 студентів факультетів не медичного профілю. Дані про опитаних студентів наведено в табл.1. Активність респондентів склала 47,5% для студентів медичних факультетів та 56,0 % для студентів факультетів не медичного профілю. В цілому характеристика

опитаних студентів відповідає їх генеральній сукупності. Було роздано по 200 анкет. Дослідження проводилося на базі Ужгородського національного університету в березні-квітні 2024 року.

Таблиця 1

Характеристика респондентів

Показник	Студенти медичних факультетів		Студенти факультетів не медичного профілю	
	абс	%	абс	%
Курс навчання				
Перший курс	21	22,1	42	37,5
Другий курс	17	17,9	12	10,7
Третій курс	15	16,8	36	32,1
Четвертий курс	9	9,5	27	24,1
П'ятий та шостий курси	33	34,7	5	4,5
Стать				
Чоловік	51	53,7	62	55,4
Жінка	44	46,3	50	44,6
Місце проживання				
Вдома	19	20,0	36	32,1
Гуртожиток	54	56,8	41	36,6
Знімає квартиру	15	16,8	23	20,5
Інше	7	7,4	12	10,7
Сімейний стан				
Одружений	16	16,8	47	41,9
Цивільний шлюб	9	9,5	17	15,2
Один	70	73,7	48	42,9

Методи: бібліосемантичний, соціологічний, статистичний, структурно-логічного аналізу. Під час дослідження було збережено конфіденційність про респондентів.

Результати.

На першому етапі дослідження було вивчено та проаналізовано результати соціологічного дослідження серед студентської молоді щодо наявності у них для здоров'я шкідливих звичок. Отримані дані наведено в табл.2.

Аналіз наведених в табл.2 результатів дослідження вказує на наступне:

- серед студентів медичних факультетів найбільш поширеними шкідливими для здоров'я звичками є: тютюнопаління (65,3%), регулярне вживання алкоголю (54,7%), комп'ютерні ігри (33,7%), переїдання пізнім вечором (28,4%);

- серед студентів медичних факультетів найбільш поширеними шкідливими для здоров'я звичками є: регулярне вживання алкоголю (64,3%), тютюнопаління (56,3%), комп'ютерні ігри (45,5%), переїдання пізнім вечором (37,5%).

Таблиця 2

Шкідливі звички опитаних студентів

Показник	Студенти медичних факультетів		Студенти факультетів не медичного профілю	
	абс	%	абс	%
Шкідливі звички				
Тютюнопаління	49	65,3	63	56,3
Регулярне вживання алкоголю	52	54,7	72	64,3
Зловживання алкоголем	12	12,6	19	16,9
Вживання психоактивних речовин	3	3,2	4	3,6
Зловживання сіллю	25	26,3	34	30,4
Переїдання пізнім вечором	27	28,4	42	37,5
Комп'ютерні ігри	32	33,7	51	45,5
Рівень поінформованості про вплив на здоров'я шкідливих звичок				
Високий рівень поінформованості	52	54,7	5	4,5
Достатній рівень поінформованості	28	29,5	38	33,9
Низький рівень поінформованості	15	15,8	32	28,6
Інформація не цікавить	-	-	16	14,3
Інформації не маю	-	-	21	18,8
Бажання отримувати інформацію про вплив шкідливих звичок на здоров'я				
Бажає	58	61,1	37	33,0
Більше бажає ніж не бажає	24	25,3	31	27,7
Більше не бажає ніж бажає	7	7,4	19	16,9
Не бажає	3	3,2	16	14,3
Не визначився	3	3,2	9	8,0

При цьому встановлено високий рівень поінформованості студентів медичних факультетів про вплив на здоров'я шкідливих звичок та їх бажання отримувати інформацію про вплив шкідливих звичок на здоров'я. Навпаки студенти факультетів не медичного профілю мають як більш низький рівень поінформованості про вплив на здоров'я шкідливих звичок та бажання отримувати інформацію про вплив шкідливих звичок на здоров'я.

Наступним кроком дослідження стало вивчення використання студентами здоров'язберігаючих технологій, як способу життя. Отримані дані наведено в табл.3.

Аналіз наведених в табл.3 результатів дослідження вказує на те, що студенти мають недостатній рівень здоров'язберігаючої поведінки. При цьому у студентів факультетів не медичного профілю він вищий ніж у студентів факультетів медичного профілю. Вказане потребує зміни підходів до формування відповідального ставлення студентів факультетів медичного профілю до особистого здоров'я.

Таблиця 3

Рівень здоров'язберігаючої поведінки студентів

Показник	Студенти медичних факультетів		Студенти факультетів не медичного профілю	
	абс	%	абс	%
Щоденний тривалий сон	37	38,9	51	45,5
Щоденний спокійний сон	29	30,5	49	43,8
Ранкова фізична зарядка	31	32,6	52	46,4
Заняття в спортивних секціях	19	20,0	23	20,5
Регулярні прогулянки на свіжому повітрі та в «зеленій зоні»	15	15,8	19	16,9
Регулярне харчування	39	41,1	69	61,6
Збалансоване харчування	31	32,6	62	55,4
Постійне миття рук після повернення до дому	57	60,0	72	64,3
Постійне миття рук після відвідування туалету	62	65,3	84	75,0
Дотримання норм особистої гігієни	49	51,6	89	79,5
Не менше 2-х разів на добу гігієнічний догляд за зубами та порожниною рота	72	75,8	84	75,0

Висновки. В ході проведеного дослідження встановлено, що на даному етапі студенти мають високий рівень поширення серед низ шкідливих звичок. При цьому серед студентів медичних факультетів найбільш поширеними шкідливими для здоров'я звичками є: тютюнопаління (65,3%), регулярне вживання алкоголю (54,7%), комп'ютерні ігри (33,7%), переїдання пізнім вечором (28,4%), а серед студентів медичних факультетів найбільш поширеними шкідливими для здоров'я звичками є: регулярне вживання алкоголю (64,3%), тютюнопаління (56,3%), комп'ютерні ігри (45,5%), переїдання пізнім вечором (37,5%).

Встановлено, що студенти медичних факультетів мають достатній рівень інформації про негативний вплив на здоров'я шкідливих звичок та їх бажання

отримувати інформацію про вплив шкідливих звичок на здоров'я. Навпаки студенти факультетів не медичного профілю мають як більш низький рівень поінформованості про вплив на здоров'я шкідливих звичок та бажання отримувати інформацію про вплив шкідливих звичок на здоров'я.

Також встановлено, що студенти мають недостатній рівень здоров'язберігаючої поведінки. При цьому у студентів факультетів не медичного профілю він вищий ніж у студентів факультетів медичного профілю.

Література

1. Авдеєнко І.М. Розвиток культури здоров'я студентів в освітньому середовищі вищого навчального закладу: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / І.М. Авдеєнко. – Харків: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2016. – 20 с.

2. Баєва Т. Формування здорового способу життя в особистісно-орієнтованому виховному процесі життя / Т. Баєва // Соціально-педагогічні проблеми сучасної середньої та вищої освіти в Україні. – Житомир: ЖДПУ, 2002. – С.172-173

3. Ринда Ф. Ф. Характеристика способу життя населення та формування здорового способу життя / Ф. Ф. Ринда, В. В. Шафранський, Г. О Слабкий // Щорічна доповідь про стан здоров'я населення, санітарно-епідемічну ситуацію та результати діяльності системи охорони здоров'я України. 2016 рік / МОЗ України, ДУ «УІСД МОЗ України». – Київ : МВЦ «Медінформ», 2017. – С. 483-494.

4. Марків О. Якості сучасного стану соціально-психологічного здоров'я студентської молоді / О. Марків // Вища освіта України. – 2010. – № 1. – С. 90–95

5. Куріння, вживання алкоголю та наркотичних речовин серед підлітків, які навчаються: поширення й тенденції в Україні: За результатами дослідження 2015 року в рамках міжнародного проекту «Європейське опитування учнів щодо вживання алкоголю та інших наркотичних речовин – ESPAD» / [колектив авторів], кер. О. М. Балакірева. – Київ : Поліграфічний центр «Фоліант», 2015. – 200 с.